

«Кыргыз Республикасында мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын топтоо бөлүгүн каржылоо үчүн каражаттарды инвестициялоо жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына өзгөртүүлөрдү киргизүү тууралуу» Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын долбооруна карата
САЛЫШТЫРМА-ТАБЛИЦА

Колдонуудагы редакция	Сунушталып жаткан редакция
<p>4-берене. Пенсиялык топтоо каражаттарын түзүүдө жана инвестициялоодо камсыздандырылган адамдардын укуктары жана милдеттери</p> <p>1. Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын топтоо бөлүгүн каржылоого багышталган пенсиялык топтоо каражаттарын түзүүдө жана инвестициялоодо камсыздандырылган адамдар төмөнкүлөргө укуктуу:</p> <p>1) жылына бир жолудан көп эмес жана өтүп жаткан жылдын 31-декабрынан кеч эмес бир гана пенсиялык топтоо фондун, пенсиялык топтоо фондунун башкаруучу компаниясын тандоого, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген тартипте өзүнүн пенсиялык топтоолорун бир пенсиялык топтоо фондунан башкасына которууга;</p> <p><i>Эскертүү! Ушул Мыйзамдын 4-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пункту 2016-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.</i></p> <p>2) жеке камсыздандыруу эсебинин топтоо бөлүгүнүн абалы жөнүндө жана өтүп кеткен жылдагы пенсиялык топтоо каражаттарын инвестициялоонун натыйжалары жөнүндө маалыматтарды алууга;</p> <p>3) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик социалдык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык</p>	<p>4-берене. Пенсиялык топтоо каражаттарын түзүүдө жана инвестициялоодо камсыздандырылган адамдардын укуктары жана милдеттери</p> <p>1. Мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча пенсиянын топтоо бөлүгүн каржылоого багышталган пенсиялык топтоо каражаттарын түзүүдө жана инвестициялоодо камсыздандырылган адамдар төмөнкүлөргө укуктуу:</p> <p>1) жылына бир жолудан көп эмес жана өтүп жаткан жылдын 31-декабрынан кеч эмес бир гана пенсиялык топтоо фондун, пенсиялык топтоо фондунун башкаруучу компаниясын тандоого, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген тартипте өзүнүн пенсиялык топтоолорун бир пенсиялык топтоо фондунан башкасына которууга;</p> <p><i>Эскертүү! Ушул Мыйзамдын 4-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пункту 2016-жылдын 1-январынан тартып күчүнө кирет.</i></p> <p>2) жеке камсыздандыруу эсебинин топтоо бөлүгүнүн абалы жөнүндө жана өтүп кеткен жылдагы пенсиялык топтоо каражаттарын инвестициялоонун натыйжалары жөнүндө маалыматтарды алууга;</p> <p>3) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик социалдык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык</p>

пенсиянын топтоо бөлүгүнө кошумча камсыздандыруу төгүмдөрүн ыктыярдуу негизде чегерүүгө;

4) төлөмдөрдү жүзөгө ашыруу учурунда Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген тартипте Мамлекеттик топтолуучу пенсиялык фонддон пенсиялык төлөмдөрдү алууга;

5) Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарына ылайык өзүнүн пенсиялык топтоолорун мурастоого;

6) республиканын чегинен тышкары туруктуу жашоого кеткен учурда пенсиялык топтоолорду алууга;

7) пенсиялык топтоо фондунун иш-аракеттерин соттук тартипте даттанууга.

2. Камсыздандырылган адам төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик социалдык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык пенсиянын топтоо бөлүгүнө милдеттүү камсыздандыруу төгүмдөрүн төгүүгө;

2) милдеттүү камсыздандыруу төгүмдөрүн бир гана пенсиялык фондго төлөөнү жүзөгө ашырууга;

3) Соцфонд тарабынан милдеттенмелерди аткарууга таасир эткен бардык өзгөртүүлөр тууралуу өзгөртүүлөр киргизилген күндөн тартып 30 күндүн ичинде

пенсиянын топтоо бөлүгүнө кошумча камсыздандыруу төгүмдөрүн ыктыярдуу негизде чегерүүгө;

4) төлөмдөрдү жүзөгө ашыруу учурунда Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан белгиленген тартипте Мамлекеттик топтолуучу пенсиялык фонддон пенсиялык төлөмдөрдү алууга;

5) Кыргыз Республикасынын жарандык мыйзамдарына ылайык өзүнүн пенсиялык топтоолорун мурастоого;

6) республиканын чегинен тышкары туруктуу жашоого кеткен учурда пенсиялык топтоолорду алууга;

7) пенсиялык топтоо фондунун иш-аракеттерин соттук тартипте даттанууга;

8) курулуп жаткан же курулган объекттерде курулуш субъекттеринен (курулушчудан) келишимдик негизде турак жайды узартып төлөө менен сатып алууда же сатып алганда топтолмо пенсиялык фонддон пенсиялык төлөмдөрдү баштапкы төгүм катары пайдаланууга.

2. Камсыздандырылган адам төмөнкүлөргө милдеттүү:

1) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик социалдык камсыздандыруу чөйрөсүндөгү мыйзамдарына ылайык пенсиянын топтоо бөлүгүнө милдеттүү камсыздандыруу төгүмдөрүн төгүүгө;

2) милдеттүү камсыздандыруу төгүмдөрүн бир гана пенсиялык фондго төлөөнү жүзөгө ашырууга;

3) Соцфонд тарабынан милдеттенмелерди аткарууга таасир эткен бардык өзгөртүүлөр тууралуу өзгөртүүлөр киргизилген күндөн тартып 30 күндүн ичинде

<p>билдирүүгө. (КР 2023-жылдын 26-апрелиндеги N 93 Мыйзамынын редакциясына ылайык)</p> <p>19-берене. Уруксат берилген активдер (инвестициялоо объектилери). Инвестициялык портфелдин түзүмүнө талаптар</p> <p>1. Пенсиялык топтоолор төмөнкүлөргө жайгаштырылышы мүмкүн:</p> <p>1) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздарына;</p> <p>2) ушул бөлүктүн 1-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары кыргыз эмитенттеринин облигацияларына;</p> <p>3) ачык акционердик коом формасында түзүлгөн кыргыз эмитенттеринин акцияларына;</p> <p>4) чет мамлекеттердин мамлекеттик баалуу кагаздарына каражаттарын жайгаштырган индекстик инвестициялык фонддордун пайларына (акцияларына, үлүштөрүнө), башка чет өлкөлүк эмитенттердин облигацияларына жана акцияларына;</p> <p>5) ипотекалык баалуу кагаздар жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык чыгарылган ипотекалык баалуу кагаздарга;</p> <p>6) кредиттик уюмдардын депозиттерине.</p> <p>2. Пенсиялык топтоо каражаттарын ушул Мыйзам менен каралбаган башка инвестициялоо объекттерине жайгаштырууга жол берилбейт.</p> <p>3. Пенсиялык топтоо каражаттарын төмөнкүлөр үчүн колдонууга болбойт:</p> <p>1) тейлөө жөнүндө келишимдер түзүлгөн башкаруучу компаниялар, брокерлер, кредиттик жана камсыздандыруу</p>	<p>билдирүүгө. (КР 2023-жылдын 26-апрелиндеги N 93 Мыйзамынын редакциясына ылайык)</p> <p>19-берене. Уруксат берилген активдер (инвестициялоо объектилери). Инвестициялык портфелдин түзүмүнө талаптар</p> <p>1. Пенсиялык топтоолор төмөнкүлөргө жайгаштырылышы мүмкүн:</p> <p>1) Кыргыз Республикасынын мамлекеттик баалуу кагаздарына;</p> <p>2) ушул бөлүктүн 1-пунктунда көрсөтүлгөндөрдөн тышкары кыргыз эмитенттеринин облигацияларына;</p> <p>3) ачык акционердик коом формасында түзүлгөн кыргыз эмитенттеринин акцияларына;</p> <p>4) чет мамлекеттердин мамлекеттик баалуу кагаздарына каражаттарын жайгаштырган индекстик инвестициялык фонддордун пайларына (акцияларына, үлүштөрүнө), башка чет өлкөлүк эмитенттердин облигацияларына жана акцияларына;</p> <p>5) ипотекалык баалуу кагаздар жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык чыгарылган ипотекалык баалуу кагаздарга;</p> <p>6) кредиттик уюмдардын депозиттерине.</p> <p>2. Пенсиялык топтоо каражаттарын ушул Мыйзам менен каралбаган башка инвестициялоо объекттерине жайгаштырууга жол берилбейт.</p> <p>3. Пенсиялык топтоо каражаттарын төмөнкүлөр үчүн колдонууга болбойт:</p> <p>1) тейлөө жөнүндө келишимдер түзүлгөн башкаруучу компаниялар, брокерлер, кредиттик жана камсыздандыруу</p>
---	---

уюмдары, депозитарийлер жана аудиторлор эмитенттери болгон баалуу кагаздарды сатып алууга;

2) банкроттоо жол-жоболору козголгон эмитенттерден баалуу кагаздарды сатып алууга.

4. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети Пенсиялык топтоо каражаттарын инвестициялоо эрежесин жана инвестициялык портфельге карата талаптарды иштеп чыгат.

5. Пенсиялык топтоо каражаттарын төмөнкүдөй активдерге жайгаштыруу:

1) ушул берененин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунда көрсөтүлгөндөр, эгерде алар баалуу кагаздар рыногунда жүгүртүлгөн учурда гана уруксат берилет.

2) ушул берененин 1-бөлүгүнүн 2-4-пункттарында көрсөтүлгөндөр, эгерде алар уюшулган баалуу кагаздар рыногунда жүгүртүлгөн жана Кыргыз Республикасынын **Өкмөтү** тарабынан белгилеген критерийлерге жооп берген учурларда гана уруксат берилет.

6. Инвестициялык портфельдин түзүмүнө болгон талаптар активдин ар бир өзүнчө түрү боюнча каражаттарды инвестициялоо пропорцияларын аныктайт.

7. Инвестициялык саясаттын негизги багыттары жана инвестициялык портфельдин түзүмүнө карата талаптар Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

8. Активдердин рыноктук же баалоо наркынын өзгөрүшүнөн жана (же) эмитент менчигинин түзүмүнүн өзгөрүшүнөн улам инвестициялык портфель түзүмүндө белгилүү активдин максимум үлүшүнө коюлган талаптар бузулганда башкаруучу компания инвестициялык

уюмдары, депозитарийлер жана аудиторлор эмитенттери болгон баалуу кагаздарды сатып алууга;

2) банкроттоо жол-жоболору козголгон эмитенттерден баалуу кагаздарды сатып алууга.

4. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети Пенсиялык топтоо каражаттарын инвестициялоо эрежесин жана инвестициялык портфельге карата талаптарды иштеп чыгат.

5. Пенсиялык топтоо каражаттарын төмөнкүдөй активдерге жайгаштыруу:

1) ушул берененин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунда көрсөтүлгөндөр, эгерде алар баалуу кагаздар рыногунда жүгүртүлгөн учурда гана уруксат берилет.

2) ушул берененин 1-бөлүгүнүн 2-4-пункттарында көрсөтүлгөндөр, эгерде алар уюшулган баалуу кагаздар рыногунда жүгүртүлгөн жана Кыргыз Республикасынын **Министрлер Кабинети** тарабынан белгилеген критерийлерге жооп берген учурларда гана уруксат берилет.

6. Инвестициялык портфельдин түзүмүнө болгон талаптар активдин ар бир өзүнчө түрү боюнча каражаттарды инвестициялоо пропорцияларын аныктайт.

7. Инвестициялык саясаттын негизги багыттары жана инвестициялык портфельдин түзүмүнө карата талаптар Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан бекитилет.

8. Активдердин рыноктук же баалоо наркынын өзгөрүшүнөн жана (же) эмитент менчигинин түзүмүнүн өзгөрүшүнөн улам инвестициялык портфель түзүмүндө белгилүү активдин максимум үлүшүнө коюлган талаптар

портфелдин түзүмүнө коюлган талаптарга ылайык, көрсөтүлгөн тартип бузуулар табылгандан тартып 6 айдын ичинде активдердин түзүмүнө оңдоолорду киргизүүгө милдеттүү.

9. Башкаруучу компаниянын атайлап жасаган иш-аракеттеринин натыйжасында инвестициялык портфелдин түзүмүндө белгилүү активдердин максимум үлүшүнө коюлган талаптар бузулганда, башкаруучу компания эреже бузууларды тапкан күндөн тартып 30 күн ичинде жоюуга милдеттүү. Андан сырткары ал активдердин белгиленген түзүмүнөн четтөөдөн жана активдердин түзүмүн оңдоо үчүн жүргүзүлгөн бүтүмдөрдү жүргүзүүнүн натыйжасында болгон чыгымды Соцфондго төлөөгө милдеттүү.

10. Инвестициялык портфель рыноктук наркы боюнча бааланат.

(КР 2023-жылдын 26-апрелиндеги N 93 Мыйзамынын редакциясына ылайык)

бузулганда башкаруучу компания инвестициялык портфелдин түзүмүнө коюлган талаптарга ылайык, көрсөтүлгөн тартип бузуулар табылгандан тартып 6 айдын ичинде активдердин түзүмүнө оңдоолорду киргизүүгө милдеттүү.

9. Башкаруучу компаниянын атайлап жасаган иш-аракеттеринин натыйжасында инвестициялык портфелдин түзүмүндө белгилүү активдердин максимум үлүшүнө коюлган талаптар бузулганда, башкаруучу компания эреже бузууларды тапкан күндөн тартып 30 күн ичинде жоюуга милдеттүү. Андан сырткары ал активдердин белгиленген түзүмүнөн четтөөдөн жана активдердин түзүмүн оңдоо үчүн жүргүзүлгөн бүтүмдөрдү жүргүзүүнүн натыйжасында болгон чыгымды Соцфондго төлөөгө милдеттүү.

10. Инвестициялык портфель рыноктук наркы боюнча бааланат.

(КР 2023-жылдын 26-апрелиндеги N 93 Мыйзамынын редакциясына ылайык)